

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, telefon
Hallvard Hageberg, 5557 2318

Vår dato
18.02.2015
Deres dato

Vår referanse
2014/10611 - 471
Deres referanse
Karsten L. Gundersen

Fana Stein & Gjenvinning AS
Fanaveien 221
5239 RÅDAL

Rapport fra inspeksjon ved Stendafjellet avfallsdeponi - FSG 5. september 2014

Rapportnummer: 2014.013.I.FMHO.

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Karsten L. Gundersen
Sigrun Storheim
Roar Klubnes

Fra Fylkesmannen i Hordaland:
Astrid Holte
Hallvard Hageberg

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger fra inspeksjonen. Dersom vi ikke får melding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten endelig.

Fylkesmannen i Hordaland fant avvik innen følgende tema

- Behandling av sigevann
- Risikovurdering og mottakskontroll

Vi har ikke gitt merknader.

Avvikene er nærmere omtalt fra side 3 og utover i rapporten.

Fana Stein & Gjenvinning AS må sende en skriftlig bekreftelse innen **1. juni 2015** på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere omtalt på side 2.

Astrid Holte e.f.
senioringeniør

Hallvard Hageberg
senioringeniør

Rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til: Bergen kommune, postmottak@bergen.kommune.no

Informasjon om virksomheten

Navn: Fana Stein & Gjenvinning AS	Kontrollklasse/risikoklasse: 2
Besøksadresse: Fanav 221, 5239 Rådal	
Postadresse: Fanav 221, 5239 Rådal	
E-post: karsten@fsg.no	Telefon: 55 11 87 00
Kommune: 1201/Bergen	Organisasjonsnr.: 976 829 158
Bransjenr. (NACE-kode): 38.210 - Behandling og disponering av ikke-farlig avfall	Eier (org.nr.): 980 348 466
Tillatelse sist oppdatert: 27.07.2012	Forrige tilsyn: 01.10.2009

1. Bakgrunnen for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav som er fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven med forskrifter blir overholdt. Siste tilsyn ved Stendafjellet avfallsdeponi - FSG var 1. oktober 2009, og det er i 2014 gjennomført ny tilsynsaksjon ved avfallsdeponi i drift i Hordaland.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Oppsamling og håndtering av sivevann
- Miljøovervåking
- Mottakskontroll
- Risikovurdering, internkontroll

2. Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter så snart som mulig å rette opp avvikene som er omtalt i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må dere innen **1. juni 2015** sende en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet, gjerne med billedokumentasjon.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom vi ikke får tilbakemelding med dokumentasjon på at avvikene er retta innen 1. juni 2015, vil Fylkesmannen vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningslova § 73.

3. Kontrollgebyr

Stendafjellet avfallsdeponi - FSG skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskrifta § 39-6 og varsel i e-post den 2. september 2014. Virksomheten er i tillatelsen plassert i risikoklasse 2. Dette betyr at dere skal betale 15 600,- kroner for inspeksjonen. Faktura blir ettersendt fra Miljødirektoratet.

4. Offentliggjøring

Denne rapporten vil være tilgjengelig for alle via Fylkesmannen i Hordaland sin postjournal på www.fylkesmannen.no/hordaland, jf. offentlighetsloven.

5. Dokumentunderlag

- forurensningsloven
- avfallsforskrifta kapittel 9 med vedlegg og kapittel 11
- forurensningsforskriften
- internkontrollforskriften
- tillatelse datert 27. juli 2012

Informasjon om regelverket finner dere på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no.

Definisjoner

- **Avvik:** brudd på krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel brudd på krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelsen eller dispensasjoner).
- **Anmerkning:** et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke er omfattet av definisjonen for avvik.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Overvåking og behandling av sigevann har mangler

Avvik fra:

Tillatelsens punkt 4.1, tiltak for å redusere sigevannsmengde

Tillatelsens punkt 4.3, sigevannshåndtering

Tillatelsens punkt 8.3, deponiutvikling og vannbalanse

Kommentarer til regelverket:

Tillatelsens punkt 4.1, sigevannsmengder og vannbalanse:

“Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseregninger, jamfør pkt. 8.2 og 8.3 i denne tillatelsen.”

Tillatelsens punkt 4.3, sigevannshåndtering:

“Sigevannet skal renses lokalt, i samsvar med prinsippet om beste tilgjengelige teknologi(BAT). Deponiansvarlig skal i forbindelse med årsrapporteringen, jf. pkt. 8.6, vurdere behovet for og evt. legge fram forslag til rensing av sigevann. Valg av løsning blir gjort i eget vedtak.

Tillatelsens punkt 8.3, vannbalanseregnskap:

“På bakgrunn av resultat fra annen overvåking, skal bedriften lage et vannbalanseregnskap for siste kalenderår.”

Observasjoner:

Det ble ikke lagt fram vannbalanseregnskap for siste kalenderår.

Det var stor vannføring inn på pumpesump for sigevann. Dette ble forklart med at det skulle taes i bruk en ny fjellhall for deponering. Når Fana Stein avslutter steinuttak i en fjellhall, lar de det bli stående igjen en pall på ca. 20 meter, slik, at inntrengingsvannet blir ført til Fana Stein sitt system for overvann, som slippes ut lokalt etter forutgående sedimentering.

Når den siste pallen taes ned og hallen tas i bruk til deponering, går inntrengingsvannet inn på sigevanns-systemet til bergromsdeponiet til FSG. En periode etter at pallen er tatt ned vil vannmengden inn på sigevanns-systemet til FSG være større enn normalt.

Ved tilsyn med Bergen kommune sin drift av det nedlagte avfallsdeponiet i Rådalen høsten 2014, kom det frem at sigevannet fra Stendafjellet er ført via Pålamyrsbekken og til Fanafjorden, se avvik gitt til Bergen kommune:

“Forureina vatn frå andre aktivitetar er ført inn på overvassystemet til Pålamyrsbekken utan løyve. Overvakinga har ikkje vore tilstrekkeleg til å avdekke dette.

Kommunen har nyleg oppdaga at forureina sigevatn frå deponiet i Stendafjellet vert ført via overvassystemet til Pålamyrsbekken. Kommunen v/Vann- og avløpsetaten har gitt løyve til påslepp til kommunalt nett av sigevatn frå Stendafjellet (FSG). Avtalen føreset at utsleppet vert ført til avløpsleiding som har utslepp til Raunefjorden, men kommunen oppdaga nyleg at dette vatnet ved ein feil er ført til overvassanlegget og Pålamyrsbekken med utløp i Fanafjorden.”

I vedtaket om å endre utslippstillatelsen for deponiet i Stendafjellet (brev fra Fylkesmannen i Hordaland av 24. desember 2009) er det skrevet følgende:

“Årsrapportene for deponiet i Stendafjellet viser at det ikke er utviklet sigevann i deponiet i den perioden deponiet har vært i drift. Forklaringen på dette ligger i at det avfallet som deponeres er tørt, i tillegg er temperaturen i deponiet jevn og forholdsvis høy gjennom året. Om deponiutviklingen skulle tilsi det er det stilt krav om rensing av sigevann før innslipp på kommunalt nett.”

Utdraget fra vedtaksbrevet sammen med observasjonene under tilsynet tyder på at sigevannsmengdene har endret seg i en slik utstrekning at renskravet slår inn.

Årsrapportene tar ikke konkret stilling til behov for rensing av sigevann. Det er heller ikke lagt fram vannbalanseberegninger eller målinger av sigevannsmengder. I følge punkt 4.3 i tillatelsen skal sigevannet renses lokalt i samsvar med prinsippet om beste tilgjengelige teknologi (BAT).

Avvik 2: Risikovurdering og mottakskontroll er mangelfull

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd pkt. 6
Tillatelsens punkt 8.1, internkontroll
Punkt 1.4 i vedlegg II til kapittel 9 i avfallsforskrifta

Kommentarer til regelverket:

Internkontrollforskriftens § 5 andre ledd pkt. 6:
Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Skal dokumenteres skriftlig.

Tillatelsens punkt 8.1:
Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes.

Punkt 1.4 i vedlegg II til kapittel 9 i avfallsforskrifta:
Driftsansvarlig avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon fra avfallsprodusent. Driftsansvarlig skal påse at hvert lass med avfall som leveres for deponering, blir inspisert visuelt før og etter lossing. Dersom avfallsprodusenten også er driftsansvarlig, kan denne kontrollen foretas ved opplasting.

Dersom en avfallsleveranse må avvises fordi avfallet ikke oppfyller kriteriene for mottak, skal driftsansvarlig varsle forurensningsmyndigheten.

Driftsansvarlig skal sørge for at det tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet. Stikkprøvene skal oppbevares i minst 1 måned. Stikkprøvene skal testes for å vise at avfallet er i samsvar med de opplysningene som fremkommer av dokumentasjonen. For avfall som produseres jevnlig skal minst de samme parametrene som brukes ved verifikasjonen, testes. Avfall som er unntatt fra krav om testing ved basiskarakteriseringen, er også unntatt fra testing ved kontroll av stikkprøver. Avfallet skal i så fall undersøkes på annen måte for å kontrollere at dette er i samsvar med opplysningene i basiskarakteriseringen.

Driftsansvarlig skal påse at det føres journal over stikkprøvene (se også § 9-12). Journalen med kopier av analyserapportene skal oppbevares i minst 1 år. Kravet om stikkprøver gjelder ikke for bedriftsinterne deponier.

Observasjoner:

Gjennomgangen av bedriftens risikovurdering var preget av at den var vanskelig å finne frem i, og det ble derfor vanskelig å få en god oversikt over risikobildet eller å vurdere innholdet i risikovurderingen.

Det fremgikk at det ikke lå noen risikohensyn bak utvelgelsen av lass for stikkprøvekontroll, jf. punkt 1.4 i vedlegg II til kapittel 9 i avfallsforskriften. Minstekravet til stikkprøver var ikke oppfylt.

Dagens overordnede risikobilde var ikke sammenholdt med bedriftens konsekvensutredning fra 2002.

7. Anmerkninger

Vi har ikke gitt anmerkninger under inspeksjonen.